

Studsvik erbjuder även ingenjörstjänster inom kärnteknik, bland annat inom strålskydd och miljöfrågor. Sådant arbete kan omfatta säkerhets- och processanalyser samt avfalls- och avvecklingsplaner i samband med ansökan om driftlicens, förnyelse eller uppgradering av licenser. Denna del av Studsviks verksamhet växer både genom nyrekryteringar och förvärv.

Driftoptimering

Kärnkraftsindustrin har behov av kvalificerade tekniska tjänster för att fastställa hållfasthet och livslängd för konstruktionsmaterial och bränsle, både i drifts- och reinvesteringssfaserna. Studsvik har utfört sådana tjänster i över 60 år och har laboratorier där både bestrålat och obestrålat material kan testas och utvärderas.

God bränsleekonomi är centralt för att nå god lönsamhet i driften av ett kärnkraftverk. Genom att öka utbränningen av reaktorbränslet kan effektuttaget öka, men driftsäkerheten får inte äventyras när mer energi ska utvinnas ur varje bränsleelement. Studsviks programvaror för optimering och övervakning av bränsle och härd är världsledande.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER 2009

Belgisk avvecklingsorder på MSEK 64

I mars anlätades Studsvik för ett specialistuppdrag vid avvecklingen av Belgonucleaires fabrik för MOX-bränsle i Dessel, Belgien. Uppdraget värderas till EUR 1,8 miljoner årligen och beräknas pågå i fyra år.

SVAFO avyttras till kärnkraftsproducenter

I mars tog de fyra kärnkraftbolagen OKG AB, Ringhals AB, Forsmarks Kraftgrupp AB och Barsebäck Kraft AB över ägandet av Studsviks dotterbolag AB SVAFO, som tar hand om historiskt radioaktivt avfall främst från statlig forskningsverksamhet. Avyttringen av det icke-kommersiella bolaget medförde ingen resultatpåverkan.

R&R övertar logistikrörelse

I april överenskom Studsvik om att överlåta sin logistikverksamhet i USA med 20 fordon till R&R Trucking. Som specialistleverantör har R&R Trucking möjlighet att nå en högre nyttjandegrad av fordonen än Studsvik, som fortsätter att utnyttja dem för sin verksamhet.

Order på MSEK 250 från Bruce Power

I maj tecknade Studsvik avtal med kanadensiska Bruce Power om att behandla 32 ånggeneratorer. Det totala ordervärdet uppskattas till MSEK 250. Ånggeneratorerna ska behandlas vid anläggningen i Studsvik under perioden 2010–2018. Ordern är koncernens första från Kanada.

Order på behandling av italienskt avfall

I juli tecknade Studsvik avtal om behandling av organiskt lågaktivt avfall med italienska SOGIN. Ordervärdet uppskattas till MSEK 73. Ordern är Studsviks första från den italienska marknaden.

Brittisk anläggning invigd

I september invigdes anläggningen för behandling och åter-

vinning av metalliskt material i Workington. Vid anläggningen behandlas radioaktivt metalliskt material främst genom sortering, blästring och segmentering.

Persondosimetri avyttras

I oktober avyttrade Studsvik sin verksamhet inom persondosimetri i Sverige till amerikanska Landauer, som bedriver liknande verksamhet runt om i världen. Försäljningen gav en reavinst på MSEK 6,7.

TTT får THOR-order från USA:s regering

I oktober tecknade Studsviks joint venture med URS Corporation, THOR Treatment Technologies (TTT), avtal om leverans av en THOR-anläggning till det amerikanska Energidepartementets verksamhet i Savannah River, USA. Ordervärdet uppgår till MUSD 55 och arbetet som ska starta 2010 beräknas pågå under tre år.

FÖRSÄLJNINGSENTÄKTER OCH RESULTAT

Försäljningsintäkterna uppgick till MSEK 1 216,3 (1 285,9). Försäljningsintäkterna sjönk i USA och Storbritannien. Minskningen i USA är hänförlig till låga avfallsvolymer samt till logistikverksamheten som avyttrades under året. Minskningen i Storbritannien är hänförlig till den omstrukturering av verksamheten som genomfördes med en inriktning mot avfallshantering och mindre projekt.

Rörelseresultatet uppgick till MSEK –30,0 (12,7). Koncernen redovisade förlust i USA och Storbritannien. I USA ändrades under 2008 affärsförutsättningarna för Erwinverksamheten och Studsvik introducerade en ny affärsmodell. Den gav först mot slutet av 2009 effekt i form av tillfredsställande marknadstäckning. Den globala finanskrisen och den svaga konjunkturen innebar en minskad orderingång, främst till den Memphisbaserade verksamheten. Under året avyttrades den amerikanska logistikverksamheten som i rådande marknad var olönsam och den Memphisbaserade avfallsverksamheten rationaliserades.

I Storbritannien agerade Studsvik huvudentreprenör i stora avvecklingsprojekt i Sellafield. Projektets komplexitet underskattades och beslut fattades att avbryta åtagandena, vilket medförde betydande förluster. Som en konsekvens strukturerades den brittiska verksamheten om och strukturkostnader belastade resultatet med MSEK 22,8.

Segmenten Sverige, Tyskland och Global Services utvecklades samtliga starkt.

I de redovisade resultaten för 2008 och 2009 ingår strukturkostnader och poster av engångskaraktär. I tabellen nedan redovisas dessa poster samt rörelseresultatet rensat för dessa poster.

	2009	2008
Redovisat rörelseresultat	–30,0	12,7
Realisationsvinst	–6,7	–
Strukturkostnader USA	10,2	12,6
Strukturkostnader Storbritannien	22,8	–
Justerat rörelseresultat	–3,7	25,3

Valutakurseffekter vid omräkning av utländska dotterbolags rörelseresultat uppgick 2009 till MSEK –3,2 (2,1).

LÖNSAMHET

Koncernens rörelsemarginal var negativ (1,0 procent) och vinstmarginalen var negativ (0,1 procent).

Det sysselsatta kapitalet minskade med MSEK 87,8 till MSEK 911,2. Omsättningshastigheten på det sysselsatta kapitalet uppgick till 1,3 (1,4) och räntabiliteten på sysselsatt kapital blev negativ (2,1 procent).

FINANSIELLA MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Studsviks långsiktiga mål är en organisk tillväxt för koncernen om minst 10 procent per år, en rörelsemarginal uppgående till 8 procent och en soliditet på minst 40 procent.

Koncernens försäljningsintäkter minskade under 2009 med 5 procent. I lokal valuta och justerat för avyttringar och förvärv sjönk försäljningsintäkterna med 9 procent. Koncernen nådde därmed inte sitt tillväxtmål. Detta kan i sin helhet tillskrivas utvecklingen i USA och Storbritannien. Koncernen redovisade förlust 2009, vilket också i sin helhet är hänförligt till utvecklingen i USA och Storbritannien. Soliditeten uppgick till 37,2 procent att jämföras med 40,4 procent 2008.

Segmenten har, bland annat beroende på tjänstemix, konkurrensläge och mognadsgrad, olika förutsättningar för lönsamhet. Segmentens rörelsemarginalmål och utfall 2009 var:

Segment	2009	Mål
Sverige	16	20
Storbritannien	neg	10
Tyskland	6	9
USA	neg	10
Global Services	17	15

Global Services redovisade en organisk tillväxt på 22 procent och en rörelsemarginal på 17 procent och överträffade därmed som enda segment sitt lönsamhetsmål. Koncernens största segment Tyskland redovisade en tillväxt på 6 procent i lokal valuta och förbättrade lönsamheten till 6 procent dock utan att nå lönsamhetsmålet. Segment Sverige redovisade en tillväxt på 13 procent, men nådde inte, för första gången under den senaste treårsperioden, sitt lönsamhetsmål.

Global Services försäljningsintäkter steg till MSEK 264,3 (196,0), vilket motsvarar en ökning med 22,5 procent i lokala valutor. Rörelseresultatet förbättrades till MSEK 45,7 (13,0), vilket medförde att rörelsemarginalen stärktes till 17,3 procent (6,6). Verksamheten inom persondosimetri såldes i slutet av året till amerikanska Landauer med en reavinst på MSEK 6,7, vilket bidrog med 2,5 procentenheter till rörelsemarginalen.

INVESTERINGAR

Koncernens investeringar uppgick till MSEK 81,6 (108,4). Den nya anläggningen för behandling av metalliskt avfall i Storbritannien svarade för MSEK 55,1 av beloppet. Andra expansionsinvesteringar uppgick till MSEK 7,7. Vid utgången av 2009 uppgick koncernens åtaganden avseende påbörjade och ej avslutade investeringar till MSEK 17,1 (17,4). Samtliga pågående investeringar bedöms komma att finansieras med egna medel.

FORSKNING OCH UTVECKLING

Utvecklingsprojekt initieras och genomförs dels i samarbete med kunder som rena konsultuppdrag, dels inom ramen för Studsviks egna produktutveckling. Utgifter för forskning kostnadsförs löpande när de uppkommer. Identifierbara utgifter för utveckling av nya processer och produkter aktiveras i den mån dessa bedöms komma att ge ekonomiska fördelar.

Under 2009 uppgick de totala kostnaderna för egenfinansierad forskning och utveckling till MSEK 46,1 (44,8). De största resurserna allokerades till Studsviks programvaror för hårdoptimering och reaktordrift. Inom programvaruutvecklingen är utgifterna en kombination av underhåll av befintliga programvaror och nyutveckling. Då de ekonomiska fördelarna av nyutvecklingsarbetet fördelas över mycket lång tid kostnadsförs dessa utgifter i takt med att de uppstår.

MODERBOLAGET

Verksamheten i moderbolaget består av koncernsamordnande uppgifter och tillgångarna består huvudsakligen av aktier i dotterbolag. Moderbolagets försäljningsintäkter uppgick till MSEK 11,2 (10,8). Rörelseresultatet uppgick till MSEK -31,0 (-28,7). Resultatet efter finansnetto uppgick till MSEK 0,4 (-25,8), vari ingår utdelning från dotterbolag med MSEK 32,0 (0).

Moderbolagets investeringar uppgick till MSEK 0 (0,2). Likvida medel uppgick till MSEK 49,3 (84,1) och räntebärande skulder till MSEK 201,9 (221,2).

ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Vid årsstämman den 22 april 2009 fastställdes följande principer för ersättning till ledande befattningshavare.

Ledande befattningshavare ska erbjudas en fast lön som är marknadsmässig och baserad på dennes ansvar och befogenheter. Lönen ska fastställas för kalenderår. Ledande befattningshavare kan erbjudas bonus om högst 50 procent av fast lön. Bonus ska primärt baseras på koncernens finansiella mål. Bonusplan ska fastställas för verksamhetsår.

Ledande befattningshavare kan på individuell basis arrangera pensionslösningar utöver vad som avtalats i kollektivavtal eller annat avtal. De kan därmed omvandla lön och bonus till extra pensionsinbetalning, givet att kostnaden för Studsvik är oförändrad över tiden.

För ledande befattningshavare och Studsvik gäller högst 12 månaders ömsesidig uppsägningstid. Avgångsvederlag, utöver lön under uppsägningstid, kan förekomma med maximalt motsvarande 12 månadslöner.

Ytterligare uppgifter om förmåner till ledande befattningshavare framgår av not 38.

MEDARBETARE

Medelantalet anställda under 2009 var 1 132 (1 130) personer. Koncernen har antagit en gemensam uppförandekod som fokuserar på fyra ansvarsområden:

- Medarbetare och organisation
- Samhälle
- Kunder och leverantörer
- Miljö

Studsvik har ett program för att sänka antalet arbetsrelaterade skador. Under 2008 sänktes antalet arbetsrelaterade skador som resulterade i sjukfrånvaro kraftigt från 40 under 2007 till 22 under 2008. Under 2009 ökade antalet skador till 28. Ökningen är hänförlig till frånvaro kortare tid än tre dagar.

MILJÖ

Koncernen bedriver tillståndspliktig verksamhet i Sverige, Storbritannien och USA. Verksamheten vid koncernens svenska anläggningar bedrivs med tillstånd enligt Miljöbalken, Kärntekniklagen och Strålskyddslagen. Verksamheterna i USA och Storbritannien bedrivs på motsvarande sätt i enlighet med nationella lagar.

De svenska kärntekniska anläggningarna, som är tillståndspliktiga enligt Kärntekniklagen, innefattar kärnreaktorer, aktiva laboratorier, anläggningar för hantering av låg- och medelaktivt avfall samt anläggning för förvaring av kärnämne.

Koncernens huvudsakliga miljöpåverkan sker genom utsläpp från anläggningarna till luft och vatten. De tillstånd under vilka de kärntekniska anläggningarna drivs anger gräns- och riktvärden för utsläpp till yttre miljö.

AVVECKLING AV KÄRNTEKNISKA ANLÄGGNINGAR

Verksamheten i Studsviks kärntekniska anläggningar i Sverige bedrivs i enlighet med tillstånd enligt Kärntekniklagen, varför det åvilar Studsvik att aveckla anläggningarna. Enligt denna lag har tillståndsinnehavarna såväl det tekniska som ekonomiska ansvaret för avecklingen.

I enlighet med lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall med mera ("Studsvikslagen") betalar de svenska kärnkraftsproducenterna en avgift per producerad kWh elkraft till staten. Medlen fonderas och avser att täcka kostnaderna för avecklingen av huvuddelen av Studsviks kärntekniska anläggningar i

Sverige. För koncernens övriga kärntekniska anläggningar i Sverige görs avsättningar i egen balansräkning för åtagandet. Koncernen ställer även säkerheter för fullgörandet i form av bankgarantier till Strålsäkerhetsmyndigheten och Länsstyrelsen.

En ny lag som trädde i kraft under 2007 (2006:647) ersätter vid utgången av 2011 Studsvikslagen. Lagstiftarens avsikt är att åtagandet enligt Studsvikslagen vid denna tid ska vara fullbetalt. De av koncernens anläggningar som inte omfattas av Studsvikslagen omfattas av den nya lagstiftningen.

Koncernen bedömer att åtagandet för dessa anläggningar även framgent och inom ramen för den nya lagstiftningen kommer att säkras genom att bankgarantier ställs ut till berörda myndigheter. Medel ur Kärnavfallsfonden ska finansiera den framtida rivningen av koncernens materialprovningsreaktor som togs ur drift 2005. Studsvik Nuclear AB, som är tillståndsinnehavare för materialprovningsreaktorn, har avtalat med AB SVAFO att anläggningen ska överföras till AB SVAFO så fort regeringen ger tillstånd till detta.

För koncernens kärntekniska anläggningar i USA och Storbritannien görs avsättningar i egen balansräkning för en framtida avveckling. I USA ställer Studsvik även kompletterande säkerhet för åtagandet i form av en bankgaranti.

FÖRSÄKRINGAR

Studsvik är genom sin geografiska spridning och genom sina olika verksamhetsinriktningar exponerat för flera former av ansvarsrisker. Studsviks ansvarsförsäkringar har till uppgift att skydda Studsvik från de ekonomiska risker och konsekvenser som verksamheten innebär. Studsviks verksamhet försäkras ur två riskperspektiv, nukleärt ansvar och icke nukleärt ansvar. De nukleära ansvarsförsäkringarna regleras av Atomansvarslagen i Sverige och av motsvarande utländsk lagstiftning i respektive land. Nukleär ansvarsförsäkring tecknas för den svenska verksamheten i Nordic Nuclear Insurers (NNI) och European Liability Insurance for the Nuclear Industry (ELINI). För den brittiska verksamheten tecknas ansvarsförsäkring i Nuclear Risk Insurers Limited (NRI). För den amerikanska verksamheten tecknas ansvarsförsäkring i American Nuclear Insurers (ANI) Liability Insurance Pool.

Den icke nukleära verksamheten försäkras idag genom en global ansvarsförsäkring tecknad i försäkringsbolaget IFP&C Insurance Ltd. Egendoms- och avbrottsförsäkring tecknas för de svenska nukleära riskerna i Nordic Nuclear Insurers och European Mutual Association for Nuclear Insurance (EMANI). Även för den brittiska anläggningen i Workington tecknas en nukleär egendoms- och avbrottsförsäkring i EMANI. De amerikanska anläggningarna i Erwin och Memphis försäkras i Nuclear Risk Insurers (NRI). Icke nukleära egendoms- och avbrottsförsäkringar tecknas lokalt i respektive land.

INFORMATION OM BOLAGSORDNINGEN OCH AKTIEN

Det finns igen bestämmelse i Studsviks bolagsordning som begränsar rätten att överlåta aktier. Bolaget har under räkenskapsåret inte överlåtit egna aktier och bolaget har inte gett ut nya aktier. Bolaget känner inte till något avtal mellan aktieägare som kan medföra begränsningar i rätten att överlåta aktier i bolaget. Bolaget är inte part i något väsentligt avtal som påverkas av ett eventuellt offentligt uppköpserbjudande. Bolagets anställda har inga aktier för vilka rösträtten inte kan utnyttjas direkt. Styrelsens valda ledamöter utses på årsstämman. I bolagsordningen finns ingen bestämmelse om tillsättande och entledigande av styrelseledamöter. Information om handeln med Studsvik-aktien och ägarstrukturen finns på sidorna 60–61.

UTSIKTER

Modernisering och effekthöjning av kärnkraftverk pågår i flera av de länder där Studsvik är verksamt. Ny kärnkraftkapacitet planeras och byggs i allt fler länder. Avveckling och rivning av kärntekniska anläggningar pågår och förväntas pågå i huvudsak i oförändrad omfattning. Efterfrågan på tjänster av den typ Studsvik erbjuder, bland annat avfallshantering, materialundersökningar och konsulttjänster, är stark, vilket avspeglar sig i en god orderstock i segmenten Sverige, Tyskland och Global Services.

Med nuvarande kontraktsvolymer för Erwinanläggningen finns förutsättningar för en långsiktigt lönsam verksamhet i USA. Marknaden präglas emellertid fortsatt av den svaga ekonomin. Även den brittiska marknaden präglas av den svaga ekonomin, vilket avspeglar sig i en låg orderstock. Med den nya behandlingsanläggningen för metalliskt material har Studsvik en stark marknadsposition i Storbritannien. Behandlingsanläggningen är i ett uppbyggnadsstadium där fokus ligger på att successivt säkra ett stabilt materialflöde till anläggningen.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Mot bakgrund av att koncernen redovisar förlust och negativt kassaflöde samt att den finansiella ställningen inte är i paritet med koncernens mål, föreslår styrelsen att ingen utdelning lämnas för 2009. Till årsstämmans förfogande stående vinstmedel utgörs av moderbolagets fria egna kapital, 623 295 986 kronor.

Styrelsens förslag innebär att vinstmedlen disponeras enligt nedan:

I ny räkning överförs	623 295 986 kronor
Totalt fritt eget kapital i moderbolaget	623 295 986 kronor